

KÚRIA

Bfv.II.972/2012/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. március 28. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

*A lopás büntetének kísérlete miatt **a terhelt** ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Békéscsabai Városi Bíróság 7.B.311/2011/4. számú ítéletét és a Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.445/2011/30. számú ítéletét hatályában fenntartja.*

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Békéscsabai Városi Bíróság a bíróság elé állítás keretében 2011. szeptember 21. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 7.B.311/2011/4. számú ítéletében a terhelt bűnösségét jelentős értékre elkövetett lopás büntetének kísérletében (Btk. 316. §. (1) bekezdés, (5) bekezdés a.) pont) állapította meg, és ezért őt mint többszörös és különös visszaesőt 2 évi börtönbüntetésre és 3 évi

közügyektől eltiltásra ítélte. Megszüntette a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23.B.XIV.26832/2010/12. számú ítéletével kiszabott börtönbüntetés vonatkozásában engedélyezett feltételes szabadságot. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a terheltet a bűnügyi költség viselésére.

A Gyulai Törvényszék a 2012. február 29. napján megtartott nyilvános ülésen kihirdetett 1.Bf.445/2011/30. számú ítéletében a városi bíróság ítéletét részben megváltoztatta. A terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, és a terheltet kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. A különös visszaesői minőség rendelkező részbeli megjelölését mellőzte, a terheltnek felrótt bűncselekmény megnevezését lopás bűntettének kísérletére helyesbítette, és változtatott a bűnjelekre vonatkozó rendelkezéseken is. Egyéb vonatkozásban viszont a városi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a sokszorosán, vagyon elleni bűncselekmények miatt is többszörösen büntetett, beszámítási képességében nem korlátozott a terhelt korábbi szabadságvesztéséből 2011. június 19-én történt feltételes szabadlábra helyezését követően mintegy két hónappal, 2011. augusztus 24. napján 12 óra 10 percet követő időben bemászott a sértett tulajdonát képező lakóháznak az udvarára azzal a szándékkal, hogy az ingatlanból valamilyen nagyobb értéket képviselő kisméretű, könnyen elvihető ingóságot és készpénzt tulajdonítson el. Az ingatlanon három bejárati ajtó található, amelyek közül az első kettő bezárt állapotban, míg a hátsó utcafronttól legtávolabb eső ajtó nyitva volt.

Az eltulajdonítás érdekében a terhelt a nyitott hátsó ajtón keresztül nyitott be a házba. A terhelt kerítésen történő átugrását a közelben tartózkodó, szolgálatban lévő rendőr észlelte és azonnal erősítést hívott. A terhelt ez alatt az ingatlanban a kutatást megkezdte, azonban a kerítésen történő átugrásától számított néhány percen belül a rendőr kollégái a helyszínre érkeztek, majd 10 percen belül a terhelt után ugrottak. A terheltet ezzel az értékek után való kutatásban megzavarták, ezért ő - a ház helyiségein végig haladva - az ingatlan hátsó bejáratától a legtávolabb eső helyiség, azaz a hálósoba szűnyoghálóval fedett ablakán át az utcára ugrott.

A terhelt könnyen észrevehette volna azt, hogy a fürdőszobában jól látható helyen, a hálósobában a televízió mellett nyitott dobozban, illetve a konyhában az egyik fiókban aranytárgyak, órák és készpénz volt elhelyezve, melynek értéke 2.642.200,- forint volt. Ezeket a terhelt észlelhette és eltulajdoníthatta volna, amennyiben cselekménye elkövetése közben nem zavarják meg a helyszínre érkező rendőrök. A terhelt az udvarba történő beugrást

követően tudta, hogy cselekményét nyomban észlelte Ilyés Tamás, így semmit nem vett el.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványában a védő sérelmezte a terhelt elmarasztalását, mivel álláspontja szerint a terhelt a lopás kísérletétől történt elállás miatt nem lett volna büntethető. Kifogásolta a cselekmény minősítését is, a terheltnek felrótt értéket eltúlzottnak tartotta. Eljárási szabálysértésekre is hivatkozott, mert álláspontja szerint a bíróság elé állítás törvényi előfeltételei nem álltak fenn, mivel az ügy megítélése nem volt egyszerű. Sérült a védelem joga is, mivel a terhelt meghatalmazott védőjét csak egy nappal a tárgyalás időpontja előtt értesítették, a kirendelt védő pedig nem ismerte olyan mélységben az ügyet, hogy a terhelt javára szóló körülményekre megfelelően hivatkozhatott volna.

A Legfőbb Ügyészség BF.2109/2012/1. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg. A legfőbb ügyészi álláspont szerint a terhelt önkéntes elállására hivatkozása a jogerős ítéletben foglalt tényállást támadja, ezért a törvényben kizárt. A cselekmény minősítését illetően a másodfokú bíróság kellően megindokolta a veszélyeztetett érték alapulvételét, így az indítvány e körben alaptalan. Ugyancsak törvényben kizárt a bíróság elé állítás feltételeinek vitatása és a tárgyaláson eljáró védő tevékenységének kifogásolása, mivel ezek felülvizsgálati okot nem képezhetnek. A Legfőbb Ügyészség indítványában összességében a támadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A terhelt a felülvizsgálati iratokhoz csatolta a Megyei Ügyvédi Kamara Fegyelmi Tanácsának határozatát, melyben az ügyében eljáró ügyvédet gondatlanul elkövetett fegyelmi vétség megállapítása mellett megrovás fegyelmi büntetésben részesítette. A fegyelmi tanács az ügyvédnek azt rótta fel, hogy védőként nem csatlakozott védence tárgyalás elhalasztása iránt előterjesztett indítványához.

A Kúria a nyilvános ülésén a terhelt védője a felülvizsgálati indítványban foglaltakat változatlanul fenntartotta és indokolta. A lopás büntetnének a Btk. 316. § (5) bekezdésének a) pontja szerinti minősítését álláspontja szerint a bizonyítási anyag nem támasztotta alá. Figyelmen kívül maradt a terhelt elállása a cselekmény befejezésétől, a BH2005.307 számú eseti döntésben kifejtetteket pedig a terhelt esetében, ezért nem látta alkalmazhatónak, mivel a terhelt cselekménye nem dolog elleni erőszakkal elkövetett ún. betöréses lopás volt. A védő ezért a terhelt felmentésére tett indítványt.

A legfőbb ügyész képviselője az átiratukban foglaltakat teljes

egészében fenntartotta. Nyomatékosan kiemelte, hogy a védő által felvetett jogkérdések a jogerős határozatban rögzített tényállás alapján bírálандók el. A tényállásban foglaltak a terhelt önkéntes elállását nem alapozzák meg. A hivatkozott eseti döntés nem kizárólag a dolog erőszakkal elkövetett cselekményekre vonatkoztatható, az elkövetési értékkel kapcsolatos álláspont pedig a jogerős határozatban kellően megindokolt. Rámutatott a legfőbb ügyész képviselője arra is, hogy a felülvizsgálati indítvány e körben már csak azért sem vezethet eredményre, mert a cselekmény esetlegesen törvénysértő minősítése önmagában nem felülvizsgálati ok, kizárólag akkor, ha ahhoz törvénysértő büntetés kiszabása is társul. A terhelttel szemben kiszabott büntetés azonban még a szabálysértési értékre elkövetés esetén is a törvényes kereteken belüli. A felülvizsgálati indítvány eljárási szabálysértésekre utalásaival kapcsolatosan fenntartotta, hogy azok egyetlen esetben sem felülvizsgálati okot képező un. abszolút eljárási szabálysértést sérelmeznek.

A terhelt felszólalásában alkotmánybíróági határozatokra és nemzetközi egyezményekre hivatkozással sérelmezte védekezéshez való jogának korlátozását és a neki felrótt elkövetési értéket.

A terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítvány alapján eljárva a Kúria a Be. 423. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelembe vételével a felülvizsgálati indítványban megjelölt okokból, továbbá a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, hivatalból vizsgálandó eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot.

Az eljárási szabálysértések kérdéskörét megvizsgálva a Kúria a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontja alá vonható eljárási szabálysértést nem észlelt. Megállapította emellett, hogy a felülvizsgálati indítvány eljárási szabálysértésekre hivatkozásai nem felülvizsgálati okot képező eljárási szabálysértéseket sérelmeznek, ebből fakadóan a törvényben kizártak. A bíróság elé állítás feltételei a jogerős határozat meghozatalát követően a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatók, ezzel kapcsolatos felülvizsgálati okot az eljárási törvény nem tartalmaz.

A Kúria (korábban Legfelsőbb Bíróság) gyakorlata következetes abban, hogy a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában, valamint 373. § (1) bekezdésének II/d. pontjában foglaltak értelmében a felülvizsgálati eljárásban kötelező védelem esetén kizárólag az vizsgálható, hogy a terhelt érdekében a tárgyaláson védő eljár-e. Az ezen túlmenő hivatkozások a felülvizsgálati okok körén kívüliek, ekként érdemben nem vizsgálhatók. (A terhelt tájékoztatására a Kúria rögzíti, hogy a Gyulai Törvényszék másodfokú ítélete kellően megindokolja, hogy a helyettes védő eljárására az eljárási törvény

rendelkezése - a Be. 47. §-ának (5) bekezdése - alapján került sor. Továbbá az iratokból megállapíthatóan a helyettes védő az ügyet kellően ismerte. A terhelt által hivatkozott eljárási cselekményeken részvétel hiánya ezt önmagában nem kérdőjelezheti meg. A védő fegyelmi határozattal történt elmarasztalására kizárólag amiatt került sor, hogy a védő a terhelt tárgyalás elhalasztására irányuló kérelméhez nem csatlakozott.)

Az anyagi jogi kérdések megvizsgálásának bevezetőjeként a felülvizsgálati indítvány tartalmára is figyelemmel a Kúriának hivatkoznia kell a Be. 423. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. E rendelkezésből következően a Be. 416. §-ének (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti felülvizsgálati okok kizárólag a jogerős határozat tényállásában foglaltak alapulvétele mellett vizsgálhatók. A felülvizsgálati hivatkozások ezért nem tartalmazhatnak az ítéleti tényállásban rögzítettekkel ellentétes tényállításokat, és nem hivatkozhatnak olyanokra, amelyek a jogerős ítéletben nem szerepelnek.

A felülvizsgálati indítványnak a terhelt kísérlettől történt önkéntes elállásával kapcsolatos hivatkozásai mindezt figyelmen kívül hagyják, ezért érdemben nem vizsgálhatók. A jogerős határozat ugyanis egyértelműen azt rögzíti, hogy a terheltet az értékek után való kutatásban megzavarták, ezért haladt ő végig a ház helyiségein és ugrott ki az ingatlan hátsó bejáratától legtávolabb eső hálósza szunyoghálóval fedett ablakán. A jogerős határozatban rögzítettek alapján a terhelt külső ok hatására hagyott fel a cselekmény elkövetésével, ennek alapján pedig a Btk. 17. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alkalmazása fel sem merülhet.

A Kúria alaptalannak ítélete a terhelt cselekményének

minősítésével kapcsolatos kifogásokat. A Gyulai Törvényszék másodfokú ítéletében kifogástalanul megindokolta és az adott körben kialakított bírói gyakorlattal is alátámasztotta a terhelt cselekménye lopás kísérletkénti értékelésével, illetve a felróható elkövetési értékkel kapcsolatos álláspontját. A mindenben helytálló indokolás kiegészítését a Kúria nem tartja szükségesnek.

A Kúria a kifejtettek alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 426. §-a értelmében hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. március 28.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Surdy Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*bíróági ügyintéző
NYM*